

ΔΥΟ ΠΑΤΡΙΔΕΣ, ΔΥΟ ΚΑΛΤΣΕΣ (CULTURES) ΓΙΑ ΤΟΝ ΟΜΟΓΕΝΗ ΜΕ ΤΗΝ ΜΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΟΥΛΑΣ ΤΕΟ ΣΕ ΕΞΟΧΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΕΧΝΗΣ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ

Ελλάδα κι Αυστραλία: Δύο πόδια σε μία γόβα;

Γράφει η
Bella Papadopoulou Dobrowolska

Την Κυριακή - μετά από παραστάσεις ενός μήνα - έπεσε η αυλαία στην θεατρική παράσταση «Ένα ζευγάρι κάλτσες» που μας παρουσίασε το θέατρο Τέχνης Αυστραλίας. Παρακολουθήσαμε επί σκηνής την κωμική υπόθεση του έργου της Κούλας Τέο, η οποία μέσα από εύθυμες καταστάσεις θέτει σημαντικά ζητήματα για κάθε Έλληνα της διασποράς. Ένα ζευγάρι «cultures» είναι ο υπονοούμενος τίτλος της παράστασης και περιγράφει πολύ σωστά την κατάσταση του κάθε μετανάστη, την μάχη να συνδυάσει δύο διαφορετικές κάλτσες στα δυο του πόδια.

Ο Σταύρος Οικονομίδης κι οι άξιοι συνεργάτες του μας παρουσίασαν μια πολύ καλή παράσταση που διασκέδασε και προβληματίσε το κοινό με τα πάντα επίκαιρα θέματα που έθιξε. Εξαιρετικές οι ερμηνείες των Διονύση Μεσσάρη και Λιάνας Βερτζάγια, σημαντική για μία ακόμη φορά η παρουσία της Μέλπω Παπαδοπούλου κι αξιοπρόσεκτη η εμφάνιση της Μιμίκας Βαλάρη. Πλαισιωμένοι από τους Διονύση Βερτζάγια, Άκη Καστελλορίου, Δώ-

ρα Μπινάση, Ειρήνη Τρικούλη και Νικόλ Γεωργίτη μας προσέφεραν ένα διασκεδαστικό δίωρο, ενώ την παράσταση έκλεψε με την εμφάνισή της η Νατάσα Δαβίσκα.

Διασκέδαση

Η κεντρική ιστορία εκτυλίσσεται γύρω από δύο οικογένειες που έρχονται αντιμέτωπες με τον ίδιο προβληματισμό. Τα παιδιά τους, η δεύτερη γενιά πλέον, επιθυμούν να παντρευτούν κάποιον από το «άλλο χωριό», δηλαδή μη-Έλληνες. Στην έναρξη της παράστασης βλέπουμε δύο Ελληνίδες στον καναπέ να πίνουν καφεδάκι και να κάνουν το αναπόφευκτο: να κουτσομπολεύουν. Η Λιάνα Βερτζάγια η οποία υποδύεται την Γλυκερία και η Μιμικά Βαλάρη που παίζει τον ρόλο της Κατίνας, είναι δύο γυναίκες που έχουν φάει την ξενιτιά με το κουτάλι. Ο γιος της Κατίνας, ο Βασιλάκης - το καμάρι της (Άκη Καστελλορίου) - αγάπησε μια Ιταλίδα, γεγονός που εξοργίζει την μάνα του. Το κοινό καταλαβαίνει πολύ σύντομα ότι πρόκειται για μια «κακιά πεθερά» η οποία όμως δεν είναι κατά βάθος κακιά, α-

πλώς κρύβει έναν φόβο μέσα στην καρδιά της. Τον φόβο της εξαφάνισης της παράδοσης που εκείνη κουβάλησε μαζί της στην άλλη άκρη του κόσμου. Φόβο για να μην ξεχαστεί η ελληνική γλώσσα και νοοτροπία. Φόβο για την μνήμη της καταγωγής που κρεμιέται πλέον από μια κλωστή. «Εγώ δουλεύω τόσα χρόνια για να τον μεγαλώσω σωστά κι εκείνος μου φέρνει μια «Μακαρονού»! Αυτά είναι τα λόγια της Κατίνας όταν η Γλυκερία έρχεται σε διαφωνία μαζί της. Η Γλυκερία, ή αλλιώς η πρόσβειρα καλής θελήσεως, είναι η φωνή της αγάπης στο έργο αυτό. Με νύχια και με δόντια προσπαθεί να κάνει την Κατίνα να χαρεί την νύφη της, αντί για να την σπρώχνει μακριά με τελικό αποτέλεσμα να σπρώχνει και τον γιο της στην ίδια κατεύθυνση.

Ο αδερφός της Κατίνας είναι ο άνδρας της Γλυκερίας και πρόκειται για παραδοσιακό σύζυγο. Ο Περικλής, τον οποίον υποδύεται ο Διονύσης Μεσσάρης, φωνάζει «γυναίκα βάλε ένα ουζάκι»! Πρόκειται για έναν άνδρα της παλαιάς σχολής που όταν μαθαίνει ότι και ο δικός του γιος (Ανδρέας, υποδύμενος από τον Διονύση Βερτζάγια) αποφάσισε να παντρευτεί μια

Ο Σταύρος Οικονομίδης κι οι ηθοποιοί της παράστασης δέχονται το χειροκρότημα του κοινού.

Αυστραλέζα, η αντίδραση του είναι παρόμοια με εκείνη της Κατίνας.

Η Κατίνα, που είχε βάλει τα δυνατά της να χωρίσει το καμάρι της από την «Μακαρονού», δοκίμασε το ίδιο της το δηλητήριο εν τέλει. Μια πολύ κωμική στιγμή της παράστασης είναι όταν η Suzie (Νατάσα Δαβίσκα), μια ελληνοπούλα της γειτονιάς, εμφανίζεται στην σκηνή. Η Κατίνα έκανε προσπάθειες να την «προξενέψει» στον Βασίλη. Όταν όμως τα παιδιά αποφασίζουν να κάνουν φάρσα στην μάνα του Βασιλάκη το χαμόγελο της Κατίνας εξαφανίζεται. Η Suzie, λοιπόν, εμφανίζεται στη σκηνή φορώντας σκισμένο καλτσόν, υψηλή γόβα κι ένα μπλουζάκι που δεν άφησε και πολλά για την φαντασία. «Ένα Scottish on the rocks, παρακαλώ» λέει και ανάβει ένα τσιγάρο, προκαλώντας καρδιακό επεισόδιο στην καμήνη Κατίνα. Συνειδητοποιεί έκπληκτη ότι η ελληνική καταγωγή της Suzie δεν εξασφαλίζει ότι είναι κι η ιδανική νύφη, ούτε ότι θα μεταδώσει την γλώσσα και τις παραδόσεις

στα παιδιά της. Αντίθετα ακούει αργότερα με ανακούφιση την Ιταλίδα να προσπαθεί να της μιλήσει ελληνικά.

Καθοριστική στην έκβαση της υπόθεσης είναι η εμφάνιση της γιαγιάκας Νίτσας (Μέλπω Παπαδοπούλου). Εξηγεί στον Περικλή ότι έκανε νύφη ελληνικής καταγωγής αλλά το μόνο που ακούει κάθε φορά που την ρωτά είναι... «pot bad» κι ότι δεν μπορεί να συνεννοηθεί με τα εγγονάκια της. Μετά την εμφάνισή της, ο Περικλής παίρνει την κατάσταση στα χέρια του κι όλα ακολουθούν τον δρόμο τους.

Προβληματισμοί

Γυρνώντας στο καίριο ζήτημα που θέτει η παράσταση, είναι σημαντικό να τονίσουμε τις δυσκολίες που περιγράφονται κι απασχολούν ανελλιπώς την παροικία. Το θέμα της ταυτότητας είναι κάτι το οποίο κνηγιάει τους μετανάστες αλλά και τα παιδιά τους. «Στα ξένα είμαι Έλληνας, και στην Ελλάδα ξένος» όπως λέει πολύ σωστά ο Στέλιος Καζαντζίδης στο τραγούδι του. Ο Ανδρέας λέει στην μητέρα του την Γλυκερία, «Στην Ελλάδα με φωνάζουν Αυστραλάκι ενώ στην Αυστραλία με αποκαλούν wog». Κανένας γονέας δεν θέλει να δει το παιδί του βρεθεί σε αυτή την θέση, αλλά δυστυχώς αυτό είναι αναπόφευκτο για τους Έλληνες της διασποράς. Συχνά βλέπουμε τα άτομα αυτά να μην μπορούν να απαλλαγούν από το απωθημένο όνειρο του κάθε Έλληνα μετανάστη: την επιστροφή στην πατρίδα. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην μπορεί να βρει την θέση του στην κοινωνία που διαβιώνει, αλλά ούτε στην χώρα που άφησε πίσω του. Είναι καταδικασμένος να ζει και να περιπλανιέται στα διεθνή ύδατα που δεν αφήνουν σε κανέναν. No man's land. Η Κούλα Τέο, η δημιουργός του έργου λέει «Ναι, τα χρόνια άλλαξαν, όλα έχουν αλλάξει. Μα τα χρόνια του μετανάστη δεν άλλαξαν πορεία. Σέρνουν στο πέραςμα τους μια παράδοση και μια κληρονομιά που προσπαθεί απεγνωσμένα να τα μεταδώσει και στα παιδιά του».

Μας είπαν

Στο «Ένα ζευγάρι κάλτσες» συμμετέχει και η πολύ αγαπημένη Μέλπω Παπαδοπούλου η οποία, μαζί με τον Διονύση Μεσσάρη, είχε παίξει στην ίδια παράσταση όταν είχε παρουσιασθεί για πρώτη φορά πριν από 15 χρόνια (το 1995). Τότε υποδύεταν τον ρόλο της Γλυκερίας ενώ αυτή τη φορά ήταν στον ρόλο της χαριτωμένης γιαγιάκας Νίτσας. «Εγώ την Ελλάδα την κουβαλώ στην καρδιά μου. Δεν επιθυμώ να γυρίσω πίσω, εδώ είναι τα παιδιά μου και εδώ είναι το σπίτι μου» λέει η ίδια, η οποία ήρθε στην Αυστραλία το 1955.

«Ο Σταύρος Οικονομίδης είναι ο σκηνοθέτης της παράστασης και επίσης ο διευθυντής του θεάτρου Τέχνης της Αυστραλίας και μας είπε πως «Ένα ζευγάρι κάλτσες, δεν είναι απλώς μια κωμωδία, αλλά σε κάνει να σκέφτεσαι σαν άνθρωπος και αυτό είναι σημαντικό για τα αυστραλογεννημένα μας παιδιά». Το θέατρο Τέχνης θα ανεβάσει στο πολύ κοντινό μέλλον, πιο συγκεκριμένα στις 23 Οκτωβρίου, μια αξιοσημείωτη παράσταση, τους «Πέρσες» του Αισχύλου. Η παράσταση θα ανέβει στο πλαίσιο του εορτασμού των 2.500 χρόνων από την ναυμαχία της Σαλαμίνας.

«Η Λιάνα Βερτζάγια είναι Ελληνοαυστραλέζα τρίτης γενιάς αφού οι παππούδες της ήρθαν στην Αυστραλία το 1897. Μας είπε ότι έχει συναντήσει αρκετές περιπτώσεις όπως αυτές που παρουσιάζονται στο έργο, δηλαδή οι γονείς να μην μιλάνε με τα παιδιά τους για λόγους παρόμοιους και θεωρεί πως αυτό οφείλεται στον φόβο που υπάρχει για να μην ξεχαστεί η παράδοση.

«Ο γιος της, Διονύσης Βερτζάγιας, μας μίλησε για την σύγχυση που βιώνουν πολλοί έχοντας αφομοιωθεί σε δύο διαφορετικές κουλτούρες. «Η πνευματική μου πατρίδα είναι η Ελλάδα αλλά έχω επίσης στοιχεία και νοοτροπία Αυστραλού». Ένα ζευγάρι κάλτσες (cultures) δηλαδή...

Τέλος, η ανταπόκριση του κοινού ήταν πολύ θετική. Η Χρυσάνθη Καπερώνη παρακολούθησε την παράσταση κι έμεινε πολύ ευχαριστημένη. «Σε εμάς τους παλιούς η παράσταση μας πρόσφερε μια αναδρομή στα παλιά».

Όπως και να έχει το θέμα, είναι πράγματι δύσκολη η θέση στην οποία βρίσκονται οι άνθρωποι που άφησαν κάποτε τον τόπο τους. Σημαντικό είναι να θυμόμαστε όμως ότι ακόμα κι αν δεν πατάμε με τα πόδια μας τα πάτρια εδάφη, τα έχουμε μέσα στην καρδιά μας. Αυτό το μήνυμα ήθελε να περάσει η Κούλα Τέο και αυτό πρέπει και εμείς με την σειρά μας να θυμόμαστε και να προσπαθήσουμε να κάνουμε πράξη. Φορώντας ακόμη και δύο διαφορετικές κάλτσες...

